

Uitgangspuntennotitie voortzetting samenwerking Plustaken

Inleiding

De colleges van Waalre en Geldrop-Mierlo hebben het voornemen uitgesproken om de Gemeenschappelijke Regeling PlusTeam 2022 op te heffen. Dit voornemen is gebaseerd op een uitgevoerde evaluatie en een impactanalyse waarin, naast de consequenties van de opheffing ook werd verkend hoe de uitvoering van de PlusTaken na opheffing voor beide gemeenten kan worden voortgezet.

Uit deze verkenning blijkt dat de gemeente Waalre, gelet op haar schaalgrootte en organisatorische mogelijkheden, de PlusTaken na opheffing van de GR niet zelfstandig op hetzelfde kwalitatieve en robuuste niveau kan blijven uitvoeren. Om die reden heeft Waalre de wens uitgesproken om voor de uitvoering van deze taken te blijven samenwerken met de gemeente Geldrop-Mierlo. De gemeente Geldrop-Mierlo heeft zich daarop in beginsel bereid verklaard om de PlusTaken die tot 1 januari 2027 door het PlusTeam voor Waalre worden uitgevoerd, vanaf dat moment voor Waalre uit te voeren. Op basis hiervan spreken beide colleges het voornemen uit om, na toestemming van de gemeenteraden tot opheffing van de GR PlusTeam (artikel 1, vierde lid Wgr), de samenwerking voort te zetten via een samenwerkingsovereenkomst of dienstverleningsovereenkomst (DVO). De uitgangspunten en intenties van beide gemeenten zijn daarbij leidend. De nadere uitwerking in een samenwerkingsovereenkomst of DVO is van uitvoerende en operationele aard en moet passen binnen deze bestuurlijke kaders.

De voorgenomen wijziging van de samenwerkingsvorm betreft uitsluitend de juridische en organisatorische inrichting van de uitvoering; de publieke opdracht blijft onverkort bestaan. Beide gemeenten dragen een zelfstandige verantwoordelijkheid voor passende, kwalitatief hoogwaardige en rechtmatige ondersteuning aan hun inwoners, in het bijzonder voor gezinnen met meervoudige en complexe problematiek.

Die verantwoordelijkheid vraagt om een uitvoeringsstructuur die niet alleen efficiënt en beheersbaar is, maar ook duurzaam, deskundig en bestand tegen personele en maatschappelijke schommelingen.

In het sociaal domein neemt de complexiteit van vraagstukken toe, terwijl schaalgrootte, arbeidsmarktkrapte en landelijke hervormingen (zoals de Hervormingsagenda Jeugd) gemeenten dwingen scherp te kijken naar de robuustheid van hun organisatie. Voor kleinere gemeenten kan het zelfstandig organiseren van specialistische taken spanning opleveren tussen nabijheid en uitvoeringskracht. Samenwerking is in dat licht geen doel op zichzelf, maar een middel om publieke waarden – continuïteit, kwaliteit, rechtsgelijkheid, betaalbaarheid en democratische controle – duurzaam te waarborgen.

De samenwerking tussen Waalre en Geldrop-Mierlo is daarom gebaseerd op de volgende onderliggende principes:

- **Publiek belang boven marktwerking:** de uitvoering van de PlusTaken vindt plaats binnen het publieke domein, zonder afhankelijkheid van commerciële partijen, vanuit gedeelde verantwoordelijkheid voor kwetsbare inwoners.
- **Vertrouwen en wederkerigheid:** gemeenten versterken elkaar vanuit een gezamenlijke publieke opdracht, met respect voor elkaars positie, schaal en beleidskeuzes.

- **Lokale autonomie binnen een gezamenlijk organisatorisch kader:** iedere gemeente behoudt haar eigen beleidsmatige verantwoordelijkheid en verordenende bevoegdheid, terwijl de uitvoering efficiënt en professioneel wordt georganiseerd.
- **Heldere verantwoordelijkheid en risicotoedeling:** bestuurlijke, financiële en juridische verantwoordelijkheden worden expliciet belegd, zodat democratische legitimiteit en aanspreekbaarheid geborgd blijven.
- **Eenvoud en proportionaliteit:** de gekozen samenwerkingsvorm is dienstbaar aan de inhoud en wordt niet zwaarder ingericht dan noodzakelijk.

De overgang van een gemeenschappelijke regeling naar een andere vorm van samenwerking verandert daarmee niet de inhoudelijke ambitie, maar beoogt een samenwerkingsvorm die bestuurlijk eenvoudiger, transparanter en beter beheersbaar is, terwijl kwaliteit en continuïteit van dienstverlening centraal blijven staan.

Vanuit deze publieke basis zijn de hierna geformuleerde uitgangspunten opgesteld. Zij concretiseren de gezamenlijke waarden en geven richting aan de nadere uitwerking.

In dit document zijn de door beide colleges onderschreven uitgangspunten voor een mogelijk vervolg van de samenwerking vastgelegd.

De uitgangspunten dienen twee doelen:

1. Houvast bieden bij het uitwerken van een mogelijke samenwerkingsovereenkomst of DVO en
2. Duidelijkheid bieden aan de gemeenteraden, die bij het voornemen tot het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst of DVO in de gelegenheid worden gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Uitgangspunt 1 – Continuïteit en kwaliteit van zorg

Bij de vormgeving van de toekomstige samenwerking staat het borgen van de continuïteit en kwaliteit van de hulpverlening aan inwoners centraal, in het bijzonder voor kwetsbare gezinnen met complexe problematiek. De gemeenten richten de overgang naar een nieuwe samenwerkingsvorm zodanig in dat de zorgverlening ook tijdens de transitie onverminderd wordt voortgezet, extra wachttijden worden voorkomen en het niveau van dienstverlening minimaal gelijk blijft aan de bestaande situatie.

Uitgangspunt 2 – Waardering, behoud en betrokkenheid van medewerkers

De gemeenten erkennen de deskundigheid en meerwaarde van de huidige medewerkers van het PlusTeam en zetten actief in op het behoud van hun kennis en ervaring. Zij dragen er zorg voor dat medewerkers gedurende de overgangsfase tijdig, zorgvuldig en structureel worden betrokken bij de nieuwe samenwerkingsvorm en organisatiestructuur, zodat zij zich gewaardeerd voelen, goed worden meegenomen in het proces en hun werkzaamheden onder gelijkwaardige voorwaarden kunnen blijven uitvoeren.

Uitgangspunt 3 – Overname personeel en werkgeverschap

Om ook de PlusTaken voor de gemeente Waalre uit te voeren kan Geldrop-Mierlo:

- a) de medewerkers die, zonder de opheffing van de GR, op 01-01-2027 een actief dienstverband zouden hebben bij het PlusTeam in gemeentelijke dienst van de gemeente Geldrop Mierlo nemen.

b) de met het werkgeverschap samenhangende aansturings- en bedrijfsvoeringstaken (PIOFACH) uitvoeren.

Uitgangspunt 4 – Vorm van samenwerking; governance

Om de bestuurlijke aansturing van de PlusTaken te laten aansluiten bij andere ambtelijk uitgevoerde taken, kiezen de gemeenten niet voor een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm maar voor een privaatrechtelijke overeenkomst. De taakuitvoering vindt daarbinnen volledig in mandaat plaats zonder besluit-of beleidsruimte. De organisatorische inrichting van de samenwerking kan daarmee bestuurlijk en ambtelijk eenvoudig en beheersbaar zijn, praktisch toepasbaar, controleerbaar en beperkt qua administratieve lasten.

Uitgangspunt 5 – Kostendekkende uitvoering

Het organiseren, uitvoeren en het beëindigen van de taakuitvoering vindt volledig kostendekkend plaats en leidt, behoudens opzet of bewuste roekeloosheid niet tot een financieel, juridisch of bestuurlijk nadeel voor Geldrop-Mierlo. Geldrop Mierlo draagt zorg voor het zoveel mogelijk beperken van mogelijke nadelen. Alle financiële, juridische, personele en bestuurlijke risico's die samenhangen met de uitvoering van de PlusTaken voor Waalre berusten volledig en uitsluitend bij Waalre. Daarbij moet gedacht worden aan onder anderen sociale lasten, ziekte, arbeidsongeschiktheid, re-integratie, claims, reorganisatie, transitievergoedingen, WW-lasten en juridische procedures.

Uitgangspunt 6 – Teamgebonden bedrijfsvoeringsrisico's

Voor risico's die niet direct zijn toe te rekenen aan de gemeente Waalre maar samenhangen met het functioneren van het team van waaruit de PlusTaken voor Waalre worden verricht als geheel wordt gekozen voor een objectieve verdeelsleutel. Bijvoorbeeld gebaseerd op het fte/werkelijke uren aandeel van Waalre in het totale team (bijvoorbeeld 5 van 25 fte = 20%).

Uitgangspunt 7 – Vrijwaring

Waalre vrijwaart Geldrop-Mierlo volledig voor alle aanspraken van derden, werknemers, toezichthouders of andere overheidsorganen die verband houden met:

- a) de inhoudelijke uitvoering van de PlusTaken;
- b) besluiten genomen in mandaat van Waalre;

Uitgangspunt 8 – Transparantie en verantwoording

De samenwerking wordt zodanig ingericht dat- waar nodig en mogelijk- de gemeente Waalre periodiek en transparant inzicht heeft in de uitvoering van de PlusTaken voor Waalre, zodat het college en de gemeenteraad hun bestuurlijke verantwoordelijkheid en controlerende rol goed kunnen blijven uitoefenen.

Uitgangspunt 9 – Eenduidige aanspreekbaarheid

Voor de uitvoering van de PlusTaken is voor beide gemeenten helder en eenduidig vastgelegd wie bestuurlijk en ambtelijk aanspreekbaar is, zodat bij knelpunten snel en effectief kan worden bijgestuurd.

Uitgangspunt 10 – Proportionaliteit en redelijkheid

De afspraken in de overeenkomst zijn proportioneel en redelijk, passend bij de omvang van de taken, het volume van de dienstverlening en de aard van de samenwerking, en worden niet zwaarder ingericht dan noodzakelijk.

Uitgangspunt 11 – Evaluatie en bijstelling

De samenwerking wordt periodiek geëvalueerd, waarbij ruimte is om afspraken in gezamenlijkheid bij te stellen indien de praktijk, de context of de behoeften van inwoners en gemeenten daartoe aanleiding geven.